

lebe Landbostand tilgode. Det gaar ud paa at tage 3,000 Rb. fra Folkehøstolene og benytte til de mindre Bemblede, det gaar aldeles efter sin Ordlyd ud paa at anvende dem til uformuende Begavede. Det kan ikke siges tydeligere, end det er sagt, og dog siger det ærede Medlem lige det Modsatte af Forslaget. Skulde jeg ikke forklare det saaledes, at det ærede Medlem ikke har læst den sidste Deel af Forslaget? Jeg kan ikke forklare det anderledes. Det ærede Medlem troer, at det er Statskassen, der betaler; men det skal jeg ikke opholde mig ved, thi det kunne maaskee Mange antage er ligegyldigt, thi vi kunne benytte Summen i et andet Niemed, hvortil vi nu anvende Statskassens Bidrag. Men Det skal jeg ikke undlade at bemærke, som blev ndtalt af det ærede Medlem, og som maaskee fandt Gjenslang hos Somme, der ville benytte det imod os, at vi ellers tale om at spare, men her foreslaae vi Forhøielse. Ja, jeg huffer vist ikke feil, naar jeg siger, at det ærede Medlem forleden stemte for Theatret. Jeg bebrejder ikke det ærede Medlem det, thi det kan være ganske i sin Orden, men jeg skal ikke nægte, at, naar det ærede Medlem saavel ved dette Votum som ved alle de øvrige har dækket Bord med Suppe, Steg og Kage i det ene Værelse, men ikke tør være med til i det andet Værelse at give de fattige unge Mennesker en Smule Smør paa Brødet, forekommer dette mig urigtigt, thi tør vi være det Ene bekendt — og det kunne vi være —, saa tør vi ogsaa være det Andet bekendt, og det er det, jeg siger, at vi have undladt for længe; vi have undladt at tage Sagen fra Grunden, undladt at hjælpe dem op, som burde anderledes med, thi jeg tvivler ikke om, at naar man havde anvendt mere Omhu og større Midler for at bringe Folkeundervisningen fremad, da vilde de, som have anvendt deres Bestræbelser for at fremme de høiere Formaal, uden Anrøren have faaet deres Krav tilfredsillede; men man er gaaet den modsatte Vej, og det er dette, som ikke altid kan forstaaes saaledes, som det maaskee skulde synes at burde forstaaes. Jeg haaber nu at have været saa heldig at klare min Anstuelse med Hensyn til dette Forslag, og i ethvert Fald haaber jeg at have været heldig

nok til, at ethvert af de ærede Medlemmer, der ville stemme for Forslaget, maa sige sig selv, at her kan ikke rettes nogen Bebreidelse imod dem for Mangel paa Sparsommelighed; thi tilvisse foretage vi her en Forhøielse paa et Sted, hvor vi maaskee ere allermeest berettigede til at gjøre det, og hvor en Forhøielse vil være i høieste Grad berettiget. Spørgsmaalet er, om vi efter alle de Voteringer, vi have afgivet, ikke kunde føle et Slags moralisk Forpligtelse til at tage denne Votering med. Jeg kan ikke forstaae, hvorfor man er saa bange for at realisere den i Forslaget liggende Tanke. Jeg venter mig ikke store Ting deraf, men jeg siger: Vi staae ved Begyndelsen, og skal man end med det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Kühnel) lægge Hovedvægten paa den almindelige Tanke, at faae de Unge underviste, saa bør vi heller ikke glemme, at vedtage vi en Hæverorganisation, og skal det da lykkes os at staafe Reservebefalingsmænd i den Grad, hvori vi tænke os det; saa maae vi komme til at tage den Fattige under Armene i den Retning, hvori Forslaget gaar.

Formanden: Det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Rjør: Jeg skal kun gjøre den korte Bemærkning, at, naar den ærede sidste Talemeente, at jeg for stærkt havde betonet, hvad jeg anseer for det største Gode for Almuestanden; nemlig Dygtighed i Regning og Skrivning, saa troer jeg dog nok, jeg spøiede til: „almindelig borgerlig Dannelse“, og dermed forstaaer jeg, hvad det ærede Medlem kalder Kjærlighed til Fædrelandet og Kjendskab til dets Fortidsminder saavel som til dets Fremtidshaab. Men jeg skal endnu sige til: hvorledes har man tidligere faaet Kjærlighed til Fædrelandet, hvorledes har man tidligere faaet Kjendskab til Fortidens Bedrifter, navnlig i den Retning, hvortil det ærede Medlem sigtede, og hvorledes har man faaet Haabet til Fremtiden? De Handlinger, som nu ligge bagved Tidene, og som ere bekendte, vidne om, at de Mænd, som have været tilstede i Fortiden, have haft baade Kjærlighed til Fædre-